
VERSLAG VAN DE STRANDWANDELING TE OOSTDUINKERKE OP
4 NOVEMBER 1989.

M. ASSELBERGHS

Afspraak: tramhalte Duinpark te 08.00 uur.

Onder een grijze lucht stapten we op nadat eerst enkele strandvondsten, hier gedaan door mevrouw STRUYF in mei '89, werden bekeken en gedetermineerd. Het waren de eieren van de Zeekat *Sepia officinalis* en van een pijlinktvis *Loligo* sp.

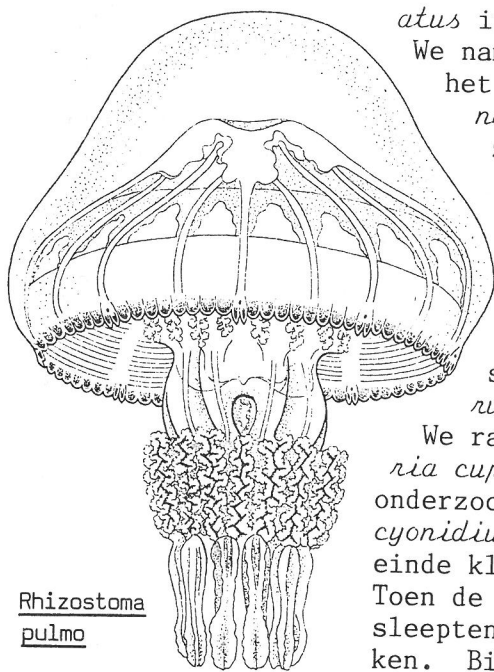
Nabij Duinpark werd het groepje van drie vergroot tot zeven. We zouden deze strandwandeling de zeepaddestoelwandeling kunnen noemen want deze talrijk voorkomende kwal trok onmiddellijk onze aandacht. De prachtexemplaren, mooi bol, blauw gekleurd en van wel 40 cm diameter, werden omgekeerd en onderzocht op de aanwezigheid van de Kwalvlo *Hyperia galba*. Dit is geen insect, maar een amphipode die op kwallen en vooral op de Zeepaddestoel *Rhizostoma pulmo* parasiteert: zij eet namelijk de geslachtsorganen van deze dieren. Zonder schroom werden de zeepaddestoelen opgepeuterd, want zij netelen niet. Zij spoelen vnl. aan van oktober tot december.

Als eerste kwal verschijnt in het voorjaar de Oorkwal *Aurelia aurita*, gevolgd door de Kompaskwal *Chrysaora hysoscella*. Beide kwallen netelen wel, maar niet zo erg. Tijdens het zomerseizoen zijn het vooral de twee gevaarlijkste soorten die opduiken, namelijk de Blauwe haarkwal *Cyanea lamarckii* en de Gele haarkwal *Cyanea capillata*; die kunnen de vochtige huid van zwemmers lelijk toetakelen. Ook opgepast voor dode exemplaren, want het netelen is een mechanisch proces, zodat bij aanraking toch nog gif kan geharpoeneerd worden.

We schonken ook aandacht aan de Schelpkokerworm *Janice conchilega*. Zelfs als het schelpgruis van het buisje verdwenen is, is de koker te herkennen aan zijn taatheid, dit in vergelijking met die van de Zandkokerworm *Sabellaria alveolata* die gemakkelijk uitsneemt. Deze laatste leeft in kolonies en is uitsluitend bij extra laagwater te vinden.

De schelp van de Wulk *Buccinum undatum* met afgesleten Ruwe zee-

rasp *Hydractinia echinata* vormt een echt micro-ecosysteem waarin niet alleen de Heremietkreeft *Pagurus bernhardus*, maar ook een soort borstelworm zijn toevlucht zoekt: een viervoudige symbiose voorwaar! Een speciaal heremietkreeftje, *Diogenes pugilator*, werd gedetermineerd dank zij haar grote linkerschaar voorzien van witte punten. *P. bernhardus* heeft haar grootste schaar aan de rechterkant. Andere schelpenvondsten waren: de Witte dunschaal *Abra alba*, een overvloed van de Halfgeknotte strandschelp *Spisula subtruncata* en van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus*. Deze laatste overtreft momenteel de inheemse Grote zwaardschede *Ensis arcuatus* in hoge mate.

Rhizostoma
pulmo

(naar LELOUP, 1952)

We namen twee roodwieren onder de loepe: het Kammetjeswier *Plocamium cartilagineum* en een *Ceramium*-soort. Kleine zeeëik *Fucus spiralis* en Gezaagde zeeëik *Fucus serratus* werden met elkaar vergeleken. De wervondsten waren eerder pover: een stukje Riemwier *Himanthalia elongata*, wat Knotswier *Ascophyllum nodosum*, Purperwier *Porphyra* sp. en als groenwieren: Zeesla *Ulva* sp. en Rotswier *Cladophora rupestris*.

We raapten een mooi zeecypresje *Sertularia cupressina* (=een hydroidpoliep) op en onderzochten een Doorschijnende zeevinger *Alcyonidium* sp. (=een kolonie mosdiertjes) teneinde kleine anemoontjes er op te ontdekken. Toen de garnalvissers hun netten uit de zee sleepten werden de vele krabben nader bekeken. Bij de al eerder gevonden Breedpootkrab *Portumnus latipes*, die achteraan ook zwempoten heeft, voegde zich nu een menigte strandkrabben *Carcinus maenas* waarvan de vrouwtjes eierpakketjes droegen. Ook zwemkrabben *Liocarcinus holsatus* en enkele schildjes van noordzeekrabben *Cancer pagurus* werden uit de netten geworpen. We namen een sponssoort mee voor microscopisch onderzoek. Op het strand kronkelden kleine zeenaalden *Syngnathus* sp. in de buurt van grondels *Pomatoschistus* sp., Zandspiering *Ammodytes* sp. en Sprot *Sprattus sprattus*.

Hopelijk tot ziens op weer zo'n boeiende strandwandeling.

Kapelstraat, 9
2540 Hove

N.v.d.r.: uit een kleine telling bleken er op een stuk vloedlijn van 350 m ongeveer 68 zeepaddestoelen te vinden te zijn terwijl er verspreid tussen vloedlijn en laagwaterlijn een 12-tal te zien waren. Wanneer we dit doorrekenen voor de gehele kust komen we op een aantal van om en bij de 13.000 aangespoelde zeepaddestoelen per tij.

Ensis arcuatus

(naar PRUD'HOMME VAN REINE, 1979)